

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 6. 8. 1993 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 4.1997 do: 31.12.1997

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

171

ZÁKON NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY zo 6. júla 1993 o Policajnom zbore

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

(1) Policajný zbor je ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti.

(2) Činnosť Policajného zboru kontroluje Národná rada Slovenskej republiky a vláda.

(3) Policajný zbor sa vo svojej činnosti riadi ústavou, ústavnými zákonmi, i zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

PRVÁ HLAVA ÚLOHY, ORGANIZÁCIA A RIADENIE POLICAJNÉHO ZBORU

§ 2

Úlohy Policajného zboru

(1) Policajný zbor plní tieto úlohy:

- a) chráni život a bezpečnosť osôb a majetok,
- b) zaisťuje osobnú bezpečnosť prezidenta republiky a ďalších osôb určených vládou, bezpečnosť osôb, ktorým sa pri ich pobyte na území Slovenskej republiky poskytuje osobná ochrana podľa medzinárodných zmlúv (ďalej len „určené osoby“), a ochranu určených objektov,
- c) odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov,
- d) spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov a nezákonných finančných operácií,
- e) vykonáva vyšetrovanie a vyhľadávanie o trestných činoch,¹⁾
- f) vedie boj proti terorizmu,
- g) zabezpečuje ochranu štátnych hraníc,
- h) zabezpečuje ochranu objektov osobitného významu,
- i) spolupôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku, a ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,

- j) dohliada na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobí pri jej riadení,
- k) odhaľuje priestupky a zisťuje ich páchatelov, a ak tak ustanovuje osobitný zákon, priestupky objasňuje²⁾ a prejednáva,
- l) vykonáva pátranie po osobách a pátranie po veciach.

(2) Policajný zbor plní úlohy štátnej správy³⁾ a iné úlohy,⁴⁾ ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

(3) Policajný zbor plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej zákonom.

§ 3

(1) Policajný zbor pri plnení svojich úloh spolupracuje so štátnymi orgánmi, s orgánmi obcí, armádou, ozbrojenými zbraňami, právnickými a fyzickými osobami.

(2) Policajný zbor spolupracuje s políciou iných štátov a s medzinárodnými policajnými organizáciami.

Organizácia Policajného zboru

§ 4

(1) Policajný zbor pozostáva zo služby kriminálnej polície, služby poriadkovej polície, služby dopravnej polície, služby ochrany objektov, služby cudzineckej polície, služby hraničnej polície a služby osobitného určenia.

(2) Služby uvedené v odseku 1 pôsobia v rámci útvarov Policajného zboru, ktoré sú organizované spravidla podľa správneho členenia Slovenskej republiky.⁵⁾

(3) Zvláštnymi službami Policajného zboru sú služba ochrany určených osôb, služba finančnej polície a inšpekčná služba.

(4) Samostatnou organizačnou súčasťou Policajného zboru sú úrady vyšetrovania. Úrady vyšetrovania sú organizované spravidla podľa organizácie súdov.⁶⁾

§ 5

(1) Celkové početné stavy Policajného zboru určuje vláda.

(2) Minister vnútra (ďalej len „minister“) zriaďuje útvary Policajného zboru, útvary zvláštnych služieb Policajného zboru a úrady vyšetrovania Policajného zboru a určuje náplň ich činností a vnútornú organizáciu.

§ 6

Riadenie Policajného zboru

(1) Policajný zbor je podriadený ministrovi.

(2) Služby Policajného zboru uvedené v § 4 ods. 1 a útvary Policajného zboru uvedené v § 4 ods. 2 riadi prezident Policajného zboru.

(3) Prezidenta Policajného zboru vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra.

(4) Prezident Policajného zboru je zodpovedný ministrovi.

DRUHÁ HLAVA

VYŠETROVATEĽIA POLICAJNÉHO ZBORU

§ 7

(1) Vyšetrovateľov Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) vymenúva minister.

(2) Do funkcie vyšetrovateľa možno vymenovať len príslušníka Policajného zboru (ďalej len „policajt“), ktorý dosiahol vek najmenej 24 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie a ako vyšetrovateľ-čakateľ úspešne vykonal záverečnú vyšetrovateľskú skúšku.

(3) Minister môže výnimočne vymenovať za vyšetrovateľa policajta, ktorý má vysokoškolské vzdelanie iného než právnického smeru a spĺňa podmienky uvedené v odseku 2.

(4) Dĺžka čakateľskej praxe vyšetrovateľa-čakateľa je jeden rok. Výnimku z tejto dĺžky praxe môže udeliť minister len osobám s vysokoškolským právnickým vzdelaním.

(5) Čakateľskú prax vykonanú na prokuratúre, na súde alebo v advokácii, skončenú úspešne vykonanou záverečnou skúškou, môže minister uznať za čakateľskú prax na úrade vyšetrovania a záverečnú skúšku ako záverečnú vyšetrovateľskú skúšku.

(6) Čakateľskú prax a záverečnú vyšetrovateľskú skúšku nevykoná policajt, ktorý bol vymenovaný do funkcie vyšetrovateľa podľa skorších predpisov a v minulosti túto funkciu vykonával najmenej tri roky.

(7) Vyšetrovateľ je vo veciach, ktoré vyšetruje, procesne samostatný a je viazaný iba zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a v rozsahu ustanovenom Trestným poriadkom a pokynmi prokurátora a súdu.

(8) Vyšetrovateľ je v služobných veciach podriadený riaditeľovi úradu vyšetrovania.

(9) Vyšetrovateľ je vo veciach, ktoré vyšetruje, oprávnený vyžadovať od služieb Policajného zboru v súlade so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vykonanie úkonov nevyhnutných pre vyšetrovanie, ktoré vzhľadom na ich povahu nemôže zabezpečiť sám.

TRETIA HLAVA

POVINNOSTI, OPRÁVNENIA A PROSTRIEDKY POLICAJTA A POLICAJNÉHO ZBORU

Prvý oddiel

Povinnosti policajta

§ 8

(1) Pri vykonávaní služobnej činnosti je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s touto jeho činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou.

(2) Policajt je pri vykonávaní služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby povinný túto osobu hneď, ako je to možné, poučiť o jej právach.

(3) Služobnou činnosťou sa podľa odseku 1 rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

§ 9

(1) Policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

(2) Policajt je aj v čase mimo služby povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok.

(3) Služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

§ 10

(1) Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

- a) jeho zdravotný stav a vplyv liekov alebo iných látok podstatne znižuje jeho schopnosť konať,
- b) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje,
- c) tomu bráni dôležitý záujem služby.

(2) Ak policajtovi vo vykonaní služobného zákroku bránia dôvody uvedené v odseku 1, vyzrozumie o potrebe vykonať služobný zákrok najbližší útvar Policajného zboru.

§ 11

(1) Dôležitým záujmom služby podľa § 10 ods. 1 písm. c) sa rozumie, ak policajt vykonáva alebo zabezpečuje

- a) bezprostredné sledovanie páchatela trestnej činnosti,
- b) operatívno-pátraciu činnosť alebo používa informačno-technické prostriedky,
- c) služobný zákrok pod jednotným velením,
- d) bezpečnosť chránených osôb,
- e) šifrovú alebo kuriérnu službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu včasného odovzdania šifrovaných správ alebo k ohrozeniu prepravovaných vecí,
- f) leteckú činnosť,
- g) pyrotechnickú činnosť,
- h) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky než nevykonanie nového služobného zákroku alebo opatrenia nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh podľa odseku 1 je však policajt povinný vykonať služobný zákrok na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak je zrejme ohrozený

- a) život alebo hrozí závažná škoda na majetku,
- b) vyšší záujem, ako je ten, ktorý plní.

(3) Závažnou škodou podľa odseku 2 písm. a) sa rozumie taká škoda, ktorá je zrejme väčšia ako škoda, ktorá by vznikla nevykonaním služobného zákroku.

§ 12

(1) Policajt je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, ak to povaha a okolnosti dovoľujú,

použiť výzvu zodpovedajúcu zákroku.

(2) Ak to povaha služobného zákroku vyžaduje, pred výzvou použije slová „V mene zákona“.

Preukazovanie príslušnosti k Policajnému zboru

§ 13

(1) Policajt je povinný pred služobným zákrokom preukázať svoju príslušnosť k Policajnému zboru, ak to povaha a okolnosti služobného zákroku dovoľujú.

(2) Príslušnosť k Policajnému zboru preukazuje policajt

- a) služobnou rovnošatou s identifikačným číslom,
- b) služobným preukazom,
- c) odznakom služby kriminálnej polície, alebo
- d) ústnym vyhlásením „Polícia“ (ďalej len „ústne vyhlásenie“).

(3) Ústnym vyhlásením preukazuje policajt svoju príslušnosť k Policajnému zboru iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície. Služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície sa policajt preukáže ihneď, len čo to okolnosti služobného zákroku dovoľia.

§ 14

(1) Policajt v služobnej rovnošate s identifikačným číslom preukazuje príslušnosť k Policajnému zboru aj služobným preukazom a podľa okolností aj ústnym vyhlásením

- a) pri vstupe do objektov, kde je vstup kontrolovaný oprávnenou osobou,
- b) ak je o to pri služobnom zákroku požiadaný.

(2) Policajt uvedený v odseku 1 sa nepreukazuje služobným preukazom

- a) ak zakročuje pod jednotným velením,
- b) pri ochrane určených objektov, objektov osobitného významu alebo iných strážených objektov (ďalej len „strážžený objekt“),
- c) pri služobnom zákroku proti osobe zrejme podnapitej, pristihnutej pri páchaní trestného činu alebo priestupku, ozbrojenej zbraňou, osobe, ktorá ušla z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby, osobe predvedenej, zaistenej, zadržanej alebo zatknutej, osobe, ktorá narušila štátnu hranicu.

(3) Zbraňou podľa odseku 2 písm. c) sa rozumie čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším.

§ 15

(1) Policajt v občianskom odeve povinne preukazuje príslušnosť k Policajnému zboru pred začatím služobného zákroku ústnym vyhlásením a služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície.

(2) V prípadoch uvedených v § 14 ods. 2 policajt v občianskom odeve preukazuje príslušnosť k Policajnému zboru iba ústnym vyhlásením; služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície len v prípade, keď to okolnosti a podmienky služobného zákroku dovoľujú.

§ 16

Policajt pri preukazovaní príslušnosti k Policajnému zboru nesmie služobný preukaz alebo odznak služby kriminálnej polície vydať z rúk; na požiadanie dá iba na nahliadnutie ich prednú stranu. Pritom nie je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko, hodnosť ani funkciu.

**Druhý oddiel
Oprávnenia policajta****§ 17****Oprávnenie požadovať vysvetlenie**

(1) Policajt je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie trestného činu alebo priestupku a na zistenie ich páchatela, ako aj na vypátranie hľadaných alebo nezvestných osôb a vecí. V prípade potreby je policajt oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar Policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(2) Ak osoba bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhoví, môže ju policajt predviesť na útvar Policajného zboru za účelom podania vysvetlenia. O predvedení spíše policajt úradný záznam.

(3) Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť s osobou spísaná ihneď po jej predvedení.

(4) Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe⁸⁾ spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania, a ak ide o priestupok, nebezpečenstvo postihu za priestupok.

(5) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, a nebola od tejto povinnosti oslobodená.

(6) Policajt je povinný poučiť osobu o možnosti odmietnuť vysvetlenie podľa odsekov 4 a 5.

(7) Policajt je povinný predvedenú osobu odovzdať orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie, inak musí osobu ihneď prepustiť.

(8) Kto sa na výzvu podľa odseku 1 dostaví, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje Policajný zbor. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(9) Nárok na náhradu podľa odseku 8 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do ôsmich dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; oprávnenú osobu o tom treba poučiť.

§ 18**Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti**

(1) Policajt je oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné na plnenie úloh podľa tohto zákona, aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti⁹⁾.

(2) Namiesto dokladu totožnosti podľa odseku 1 môže osoba predložiť

- a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) preukaz člena vlády,
- c) služobný preukaz sudcu,

- d) služobný preukaz prokurátora,
- e) služobný preukaz príslušníka ozbrojeného zboru,
- f) potvrdenie o odovzdaní, strate alebo odcudzení občianskeho preukazu.

(3) Ak vyzvaná osoba odmietne preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2, policajt je oprávnený takúto osobu predviesť na útvar Policajného zboru za účelom zistenia jej totožnosti.

(4) Ak vyzvaná osoba nemôže preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2 a ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti nemôže hodnoverne preukázať svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a adresu bydliska, policajt je oprávnený postupovať podľa odseku 3. Hodnovernosť preukázania mena a priezviska, dátumu narodenia a adresy bydliska posudzuje policajt podľa dôvodu zisťovania totožnosti osoby.

(5) Ak policajt na základe oznámených údajov ani v evidenciách obyvateľov nemôže zistiť totožnosť osoby predvedenej podľa odseku 3 alebo 4, je oprávnený túto osobu vyzvať, aby strpela snímanie daktyloskopických odtlačkov, vyhotovenie obrazových záznamov, vonkajšie meranie tela a zisťovanie zvláštnych telesných znamení.

(6) Policajt je povinný odovzdať predvedenú osobu orgánom činným v trestnom konaní, inému príslušnému orgánu alebo príslušnému zariadeniu, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie, inak osobu ihneď prepustí.

(7) Ak ide o osobu vyhlásenú za nezvestnú, policajt o jej nájdení vyrozumie toho, kto nezvestnosť tejto osoby oznámil. Ak táto osoba nie je plnoletá, odovzdá ju zákonnému zástupcovi alebo príslušnému orgánu alebo príslušnému zariadeniu; ak ide o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, odovzdá túto osobu jej zákonnému zástupcovi alebo príslušnému zariadeniu, a ak ide o osobu duševne chorú, odovzdá ju príslušnému zariadeniu.

(8) Ak policajt nezistí totožnosť osoby do 24 hodín od jej predvedenia, je povinný túto osobu prepustiť.

(9) O predvedení alebo odovzdaní osoby napíše policajt úradný záznam.

§ 19

Oprávnenie na zaistenie osoby

(1) Policajt je oprávnený zaistiť osobu,

- a) ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje svoj život alebo svoje zdravie alebo život a zdravie iných osôb alebo majetok,
- b) pristihnutú pri páchaní priestupku, ak je dôvodná obava, že v ňom bude pokračovať, alebo ak je to nevyhnutne potrebné na riadne zistenie alebo objasnenie veci,
- c) ktorá sa nachádza na mieste trestného činu bezprostredne po jeho spáchaní, a je tu súvislosť so spáchaným trestným činom.

(2) Policajt je oprávnený vyzvať osobu uvedenú v odseku 1 písm. c), aby strpela snímanie daktyloskopických odtlačkov, vyhotovenie obrazových záznamov, vonkajšie meranie tela a zisťovanie zvláštnych telesných znamení.

(3) Policajt je povinný odovzdať zaistenú osobu orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak po vykonaní úkonov zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie.

(4) Ak policajt neodovzdá osobu orgánom činným v trestnom konaní, alebo inému príslušnému orgánu, musí osobu ihneď prepustiť. Zaistenie osoby z dôvodov uvedených v odseku 1 nesmie

trvať viac ako 24 hodín od obmedzenia osobnej slobody.

(5) Zaistenej osobe podľa odseku 1 sa umožní na jej požiadanie vyrozumieť o zaistení niektorú z blízkych osôb⁸⁾ alebo advokáta. Ak ide o vojaka, policajt vyrozumie najbližší vojenský útvar, a ak ide o osobu, ktorá nie je plnoletá, zákonného zástupcu tejto osoby.

(6) O zaistení alebo odovzdaní osoby policajt bezodkladne napíše úradný záznam.

§ 20

Oprávnenie na zaistenie cudzinca

(1) Policajt je oprávnený zaistiť cudzinca¹⁰⁾

- a) ktorý má byť vyhostený podľa vykonateľného rozhodnutia alebo
- b) o vyhostení ktorého sa začalo konanie a je dôvodné podozrenie, že cudzinec bude mariť alebo sťažovať výkon tohto rozhodnutia alebo účel konania.

(2) Policajt je oprávnený zaistiť osobu, ktorá bola predvedená na útvar policajného zboru za účelom zistenia totožnosti podľa § 18, ak je dôvodné podozrenie, že ide o cudzinca, ktorý sa neoprávnenne zdržuje na území Slovenskej republiky a jeho totožnosť nemožno zistiť inak.

(3) Zaistenie cudzinca podľa odseku 1 alebo 2 môže trvať najdlhšie 30 dní.

§ 21

Oprávnenie na predbežné zaistenie veci

(1) Ak má policajt podozrenie, že vec súvisí so spáchaním trestného činu alebo priestupku, a ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci alebo rozhodnutie príslušného orgánu, je oprávnený túto vec predbežne zaistiť na vykonanie potrebných úkonov.

(2) Ak sa vykonanými úkonmi potvrdí, že zaistená vec súvisí s trestným činom alebo s priestupkom, policajt je povinný zaistenú vec neodkladne odovzdať orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu.

(3) Ak policajt nepostupuje podľa odseku 2, je povinný po vykonaní úkonov predbežne zaistenú vec vydať osobe, ktorej právo na ňu je nepochybné. Ak vzniknú pochybnosti, uloží vec do úschovy na príslušnom orgáne a osobu, ktorá si na vec robí nárok, upozorní, aby si nárok uplatnila v občianskoprávnom konaní.

(4) Ak vlastník predbežne zaistenej veci nie je známy, policajt vec odovzdá príslušnému orgánu. Ak sa vlastník o ňu neprihlási do jedného roka, postupuje sa podľa osobitných predpisov.¹¹⁾

(5) O predbežnom zaistení veci, jej vydaní, vrátení alebo uložení do úschovy napíše policajt úradný záznam. Osobe, ktorej vec bola predbežne zaistená, vystaví o tom potvrdenie.

(6) Predbežné zaistenie veci podľa odseku 1 môže trvať najviac 60 dní.

§ 22

Oprávnenie odňať zbraň

(1) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či predvádzaná, zaistená, zadržaná alebo zatknutá osoba, nemá pri sebe zbraň (§ 14 ods. 3), a ak ju má, odňať mu ju.

(2) Zbraň odňatú podľa odseku 1 je policajt povinný vrátiť pri prepustení predvedenej, zaistenej, zadržanej alebo zatknutej osobe. Prevzatie vrátenej zbrane osoba potvrdí svojím podpisom. Ak zákonné dôvody nedovoľujú odňatú zbraň vrátiť, policajt vystaví osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

§ 23**Oprávnenie na zastavovanie a prehliadku dopravného prostriedku**

(1) Pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona je policajt oprávnený dávať pokyny na zastavenie dopravného prostriedku.

(2) Policajt je oprávnený vykonať prehliadku dopravného prostriedku,

- a) ak je podozrenie, že používaním dopravného prostriedku, na dopravnom prostriedku alebo v súvislosti s dopravným prostriedkom bol spáchaný trestný čin,
- b) pri pátraní po hľadaných osobách, zbraniach, strelive, výbušnínach, omamných a psychotropných látkach a jedoch a veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti alebo súvisiacich s trestnou činnosťou.

§ 24**Oprávnenie pri zaisťovaní bezpečnosti civilnej leteckej dopravy**

(1) Pri zaisťovaní bezpečnosti civilnej leteckej dopravy pred teroristickými útokmi policajt je oprávnený vykonať prehliadku lietadla, ako aj prehliadku osôb a batožiny, aby zistil, či osoby neprepravujú veci, ktoré by mohli byť použité na teroristický útok.

(2) Vecou podľa odseku 1 sa rozumie najmä strelná, bodná, sečná zbraň, výbušnina, výbušný predmet alebo žieravina.

§ 25**Oprávnenie pri zaisťovaní bezpečnosti určených osôb**

(1) V súvislosti so zaisťovaním bezpečnosti určených osôb, [§ 2 ods. 1 písm. b)] je policajt oprávnený vykonať prehliadku osôb, batožiny, vecí, dopravných prostriedkov a objektov nachádzajúcich sa v priestore, z ktorého by bolo možné ohroziť bezpečnosť určených osôb.

(2) Policajt je oprávnený vykonať prehliadku osôb iba vtedy, ak tieto osoby na jeho výzvu uvedený priestor ihneď neopustia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(3) Prehliadka osôb, batožiny, vecí, dopravných prostriedkov a objektov nesmie sledovať iný záujem než zaistenie bezpečnosti určených osôb.

§ 26**Oprávnenie pri zabezpečovaní ochrany štátnych hraníc**

(1) Pri zabezpečovaní ochrany štátnych hraníc policajt je oprávnený vykonávať kontrolu cestovných dokladov osôb prekračujúcich štátne hranice.

(2) V prípade dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu osobou prekračujúcou štátnu hranicu je policajt oprávnený vykonať prehliadku osoby, batožiny a dopravného prostriedku. Také isté oprávnenie má policajt aj v prípade dôvodného podozrenia zo spáchania priestupku súvisiaceho s prekročením štátnej hranice.

(3) Na colnom priechode, colnej ceste a v colnom priestore hraničnej colnice môže policajt v prípade dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu osobou prekračujúcou štátnu hranicu vykonať prehliadku uvedenú v odseku 2 len v súčinnosti s colnými orgánmi; nemusí tak urobiť, ak vec neznesie odklad alebo by sa tým zmaril účel prehliadky. Také isté oprávnenie má policajt aj v prípade dôvodného podozrenia zo spáchania priestupku na úseku cestovania do zahraničia a pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

§ 27**Oprávnenie zakázať vstup na určené miesta**

Ak to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh uvedených v tomto zákone, policajt je oprávnený každému prikázať, aby v nevyhnutne potrebnom čase nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval.

§ 28**Oprávnenie uzatvoriť verejne prístupné miesta**

Pri pátraní po páchateloch úmyselných trestných činov, hľadaných osobách, zbraniach, strelive, výbušnínach, omamných a psychotropných látkach a jedoch alebo po veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti, prípadne súvisiacich s trestnou činnosťou, sú policajti oprávnení uzatvoriť verejne prístupné miesta a vykonať ich prehliadku s cieľom zistiť, či sa uvedené osoby alebo veci v nich nenachádzajú.

§ 29**Oprávnenie otvoriť byt**

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo vážne ohrozené zdravie osoby, alebo ak hrozí závažná škoda (§ 11 ods. 3) na majetku a vec neznesie odklad alebo ak sa v byte alebo v inom uzavretom priestore (ďalej len „byt“) zdržuje páchatel závažného úmyselného trestného činu a nerešpektuje výzvy polície na jeho opustenie, policajt je oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doň a vykonať opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 má policajt aj v prípade, ak vznikne dôvodné podozrenie, že sa v byte nachádza zomretá osoba.

(3) Na vykonanie oprávnenia podľa odseku 1 alebo 2 policajt zabezpečí prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak by mohlo dôjsť k ohrozeniu jej života alebo zdravia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(4) Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 policajt okamžite vyrozumie nájomcu bytu alebo vlastníka užívajúceho byt a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať nájomca bytu, vlastník užívajúci byt alebo iná oprávnená osoba.

(5) Otvorením bytu sa nesmie sledovať iný účel, než je uvedený v odseku 1 alebo 2.

(6) O otvorení bytu a vykonaných opatreniach napíše policajt úradný záznam.

§ 30**Oprávnenie na používanie výbušnín a výbušných predmetov**

Policajt je oprávnený v súvislosti so zaisťovaním bezpečnosti osôb a ochrany majetku, najmä pri likvidácii nastražených výbušných systémov, pri likvidácii nálezov munície alebo v rámci boja proti terorizmu, používať výbušniny a výbušné predmety.

§ 31**Oprávnenie na držanie nebezpečných látok a zakázaných vecí**

Určený policajt je oprávnený najmä na účely výučby, výcviku, skúšok alebo expertíznej činnosti držať, skladovať a používať nebezpečné látky a veci. Takými látkami a vecami sa rozumejú najmä výbušniny, výbušné predmety, omamné a psychotropné látky, jedy, falzifikáty peňazí, známok a cenných papierov.

§ 32**Oprávnenie pri objasňovaní priestupkov**

(1) Policajt je pri objasňovaní priestupkov oprávnený vyžadovať

- a) odpis registra trestov,
- b) odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,
- c) lekárske vyšetrenie na zistenie požitého množstva alkoholu alebo inej návykovej látky.¹²⁾

(2) Policajt je oprávnený vykonať ohliadku miesta priestupku, ohliadku vecí, ktorá môže súvisieť so spáchaním priestupku a v súvislosti s tým zisťovať a zaistiť stopy.

(3) Odber krvi osoby podozrivej zo spáchania priestupku sa musí vykonať, ak o to táto osoba požiada.

§ 34**Spoločné ustanovenie**

Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku policajta alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa ustanovení § 17 až 33.

Tretí oddiel**Informačno-technické prostriedky a prostriedky operatívno-pátracej činnosti****Informačno-technické prostriedky****§ 35**

Informačno-technickými prostriedkami sa na účely tohto zákona rozumejú najmä elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajovaným spôsobom pri

- a) vyhľadávaní, otváraní a skúmaní dopravovaných zásielok a ich vyhodnocovaní za využívania kriminalistických metód,
- b) zaznamenávaní telekomunikačnej prevádzky,
- c) vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

§ 36

(1) Pri plnení úloh v boji proti terorizmu, pri odhaľovaní trestnej činnosti organizovanej v spojení s cudzinou a organizovanej trestnej činnosti súvisiacej s nedovolenou výrobou, držaním a rozširovaním omamných a psychotropných látok a jedov, s pašovaním, s falšovaním a pozmeňovaním peňazí, známk a cenných papierov, pri odhaľovaní iných obzvlášť závažných trestných činov,¹⁸⁾ pri odhaľovaní daňových únikov a nezákonných finančných operácií alebo iných úmyselných trestných činov, ktorých stíhanie upravuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, a pri zisťovaní ich páchatelov je Policajný zbor oprávnený používať informačno-technické prostriedky.

(2) Inšpekčná služba môže používať informačno-technické prostriedky aj pri odhaľovaní úmyselnej trestnej činnosti policajtov podľa druhého a tretieho oddielu tretej hlavy druhej časti Trestného zákona, za ktorú možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej dva roky.

Podmienky použitia informačno-technických prostriedkov

§ 37

(1) Policajný zbor môže použiť informačno-technické prostriedky len v prípadoch, keď odhaľovanie trestných činov uvedených v § 36, zisťovanie ich páchatelov a zabezpečovanie nevyhnutných dôkazov pre trestné konanie by bolo iným spôsobom neúčinné alebo podstatne sťažené.

(2) Informačno-technické prostriedky možno použiť len na základe predchádzajúceho písomného súhlasu sudcu a len na nevyhnutný čas, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. Lehota začína plynúť dňom vydania súhlasu.

(3) Žiadosť na použitie informačno-technických prostriedkov predkladá Policajný zbor písomne súdu; žiadosť musí obsahovať údaje o osobe, ktorej sa použitie informačno-technického prostriedku týka, druh informačno-technického prostriedku, miesto, čas trvania a dôvody jeho použitia.

(4) Sudca, ktorý udelil súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov, je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov na ich použitie; ak dôvody pominuli, je povinný neodkladne rozhodnúť o skončení ich používania.

§ 38

(1) Policajný zbor je povinný v priebehu používania informačno-technických prostriedkov sústavne skúmať, či trvajú dôvody ich použitia. Ak tieto dôvody pominuli, Policajný zbor je povinný používanie informačno-technických prostriedkov skončiť.

(2) O skončení používania informačno-technických prostriedkov podľa odseku 1 je Policajný zbor povinný informovať sudcu, ktorý udelil súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov.

(3) Informácie získané informačno-technickými prostriedkami môžu byť využité výlučne na dosiahnutie účelu uvedeného v § 36.

(4) Použitie informačno-technických prostriedkov môže obmedziť nedotknuteľnosť obydlia, listové tajomstvo a tajomstvo dopravovaných správ len v nevyhnutne potrebnej miere.

§ 39

Prostriedky operatívno-pátracej činnosti

(1) Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumejú sledovanie osôb a vecí, používanie krycích dokladov, nástrahová a zabezpečovacia technika a využívanie osôb konajúcich v prospech Policajného zboru.

(2) Policajný zbor je oprávnený používať prostriedky operatívno-pátracej činnosti pri odhaľovaní úmyselných trestných činov a pri zisťovaní ich páchatelov, pri zabezpečovaní ochrany určených osôb, strážených objektov, ochrany štátnej hranice a v prípadoch uvedených v § 36.

§ 40

Krycie doklady

(1) Krycimi dokladmi sa na účely tohto zákona rozumejú listiny a predmety slúžiace na utajenie skutočnej totožnosti policajta, ktorý plní úlohy pri odhaľovaní trestnej činnosti.

(2) Krycím dokladom nesmie byť

- a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) preukaz člena vlády Slovenskej republiky,
- c) služobný preukaz sudcu,
- d) služobný preukaz prokurátora,
- e) diplomatický pas.

(3) Krycie doklady vydáva Policajný zbor na základe rozhodnutia ministra.

(4) Policajný zbor vedie evidenciu krycích dokladov.

§ 41

Osoby konajúce v prospech Policajného zboru

(1) Osobou konajúcou v prospech Policajného zboru sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá dobrovoľne, utajovaným spôsobom poskytuje informácie a služby Policajnému zboru pri odhaľovaní trestnej činnosti.

(2) Policajný zbor môže viesť evidenciu osôb konajúcich v jeho prospech len počas plnenia jednotlivých úloh.

Štvrtý oddiel

Cela policajného zaistenia

§ 42

(1) Policajt je oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 alebo § 20 umiestniť do cely policajného zaistenia (ďalej len „cela“) zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru; ďalej je oprávnený umiestniť do cely osobu, ktorá sa

- a) pri predvádzaní pokúsila o útek a dôvodná obava z jej úteku trvá,
- b) na útvare Policajného zboru správa agresívne voči iným osobám alebo policajtom alebo ničí zariadenie alebo iný majetok.

(2) Policajt je ďalej oprávnený umiestniť do cely aj osobu, ktorá bola

- a) zadržaná,
- b) zatknutá na základe príkazu na zatknutie,
- c) prevzatá policajtom na vykonanie procesných úkonov z väzby, z výkonu trestu odňatia slobody, alebo
- d) má byť dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

§ 43

(1) Pred umiestnením osoby do cely odoberie policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, tejto osobe veci, ktorými by mohla ohroziť vlastný život alebo zdravie alebo život a zdravie inej osoby.

(2) Policajt napíše zoznam odobratých vecí, ktorý podpíše spolu s osobou umiestňovanou do cely. Pri prepustení osoby z cely jej odobraté veci vráti. Vrátenie vecí potvrdí osoba svojím podpisom.

§ 44

(1) Do cely sa vždy umiestňujú oddelene osoby

- a) rôzneho pohlavia,
- b) mladšie ako 18 rokov a dospelé,
- c) zadržané alebo zatknuté na základe príkazu na zatknutie, u ktorých možno predpokladať, že sa proti nim bude viesť spoločné trestné konanie alebo ich trestné činy spolu súvisia.

(2) Do cely nemožno umiestniť osobu, ktorá je zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, omamných látok, psychotropných látok alebo liekov.

(3) Ak policajt zistí, že osoba, ktorá má byť umiestnená do cely, je zranená, alebo osoba upozorní na svoju závažnú chorobu alebo zranenie, policajt zariadi jej lekárske ošetrenie a vyžiada vyjadrenie lekára, či môže byť umiestnená v cele.

§ 45

(1) Cela musí byť hygienicky nezávadná a zodpovedať účelu zaistenia osoby.

(2) Cela môže byť vybavená prostriedkami zvukovej a obrazovej techniky na zabezpečenie spojenia s policajtom, ktorý vykonáva ochranu cely.

(3) V cele nesmú byť také predmety, ktoré by mohli byť zneužitú na ohrozenia života a zdravia umiestnenej osoby alebo policajta.

§ 46

Ak osoba, ktorá má byť umiestnená do cely, nemá dostatočný odev alebo jej odev je hygienicky závadný, požičia jej odev útvar Policajného zboru, pri ktorom je cela zriadená.

§ 47

Stravovanie osoby umiestnenej v cele sa zabezpečuje podľa miestnych podmienok. Strava sa osobe poskytuje spravidla do šiestich hodín od umiestnenia do cely.

§ 48

(1) Ak osoba umiestnená v cele ochorie, ublíži si na zdraví alebo sa pokúsi o samovraždu, urobí policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, potrebné opatrenia smerujúce k ochrane jej zdravia a života; poskytne jej najmä prvú pomoc a privolá lekára.

(2) O skutočnostiach uvedených v odseku 1, ako aj o prípade úmrtia osoby umiestnenej v cele policajt bez meškania vyrozumie veliteľa útvaru Policajného zboru, pri ktorom je cela zriadená. Veliteľ útvaru Policajného zboru o týchto prípadoch neodkladne vyrozumie lekára, príslušného prokurátora a o úmrtí vyrozumie niektorú z blízkych osôb⁸⁾ zomrelého.

§ 49

(1) Osoba umiestnená v cele môže podávať návrhy, podnety a sťažnosti. Písomné návrhy, podnety a sťažnosti sa odovzdávajú veliteľovi útvaru Policajného zboru na ďalšie riešenie. Ústne podané návrhy, podnety a sťažnosti policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, spíše a odovzdá ich tomuto veliteľovi na ďalšie riešenie.

(2) Dozor prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti pri umiestňovaní a pobyte osôb v cele sa

riadi osobitnými predpismi.¹⁹⁾

Piaty oddiel
Použitie donucovacích prostriedkov policajtom

§ 50
Donucovacie prostriedky

(1) Donucovacími prostriedkami sú

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b) prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku,
- c) putá,
- d) služobný pes,
- e) vytláčanie koňmi,
- f) technické prostriedky na zabránenie odjazdu dopravného prostriedku,
- g) zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie dopravného prostriedku,
- h) špeciálna vodná striekačka,
- i) zásahová výbuška,
- j) úder strelnou zbraňou,
- k) hrozba zbraňou,
- l) varovný výstrel do vzduchu,
- m) zbraň.

(2) Prostriedkami na prekonanie odporu a odvrátenie útoku sú obušky, obranné tyče, obranné štíty, slzotvorné prostriedky a elektrické paralyzátory.

(3) Pred použitím donucovacích prostriedkov je policajt povinný osobu, proti ktorej zakročuje, vyzvať, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

(4) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov policajt použije, rozhoduje policajt podľa konkrétnej situácie.

§ 51

Použitie hmatov, chvatov, úderov, kopov sebaobrany a prostriedkov na prekonanie odporu a odvrátenie útoku

(1) Policajt je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany a prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal alebo dodal do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je

vstup zakázaný.

(2) Hmaty a chvaty je policajt oprávnený použiť, aby predviedol, zaistil, zatkol alebo zadržal osobu, ktorá kladie pasívny odpor.

§ 52

Použitie pút

(1) Policajt je oprávnený použiť putá

- a) na spútanie predvádzanej, zaistenej, zadržanej alebo zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody a kladie aktívny odpor alebo napáda iné osoby alebo policajta, alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných, zaistených, zadržaných alebo zatknutých osôb za podmienok uvedených v písmene a),
- c) pri vykonávaní služobných zákrokov alebo procesných úkonov s predvedenými, zaistenými, zadržanými, zatknutými osobami alebo s osobami, ktoré sú vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ak je dôvodná obava, že sa pokúsia o útek.

(2) Osoba uvedená v odseku 1 môže byť, ak to okolnosti vyžadujú, pripútaná aj k vhodnému predmetu, avšak iba na čas, pokiaľ trvajú dôvody uvedené v odseku 1.

§ 53

Použitie služobného psa

(1) Policajt je oprávnený použiť služobného psa

- a) aby zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) na prenasledovanie osoby na úteku, ak má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,
- e) aby donútil ukrývajúcu sa osobu, ktorá má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody, opustiť úkryt,
- f) na stráženie predvedenej, zaistenej, zadržanej, zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,
- g) na prenasledovanie osoby, ktorá sa v blízkosti štátnych hraníc na výzvu nezastaví, snaží sa uniknúť a nemôže byť iným spôsobom zadržaná.

(2) Policajt používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžaduje, môže použiť služobného psa bez náhubku.

§ 54

Vytlačanie koňmi

Policajti môžu účastníkov zhromaždenia,²⁰⁾ športových²¹⁾ a verejných kultúrnych podujatí²²⁾ (ďalej len „podujatie“) vytlačať koňmi, ak

- a) dochádza k narušovaniu pokojného priebehu podujatia a zvolávateľovi, organizátorovi alebo

- usporiadateľovi sa nepodarilo zabezpečiť nápravu,
- b) sa účastníci po skončení podujatia pokojne nerozídu,
 - c) účastníci podujatia páchajú trestné činy a nápravu nemožno zaistiť iným spôsobom, najmä zákrokom proti jednotlivým páchatelom.

§ 55

Použitie technických prostriedkov na zabránenie odjazdu dopravného prostriedku

Policajt je oprávnený použiť technické prostriedky na zabránenie odjazdu dopravného prostriedku v prípade, ak

- a) dopravný prostriedok stojí na mieste, kde je to zakázané,²³⁾ a vodič sa v blízkosti nezdržuje,
- b) sa vodič dopravného prostriedku aj po opakovanej výzve odmieta podrobiť služobným zákrokom vykonávaným policajtom a z jeho konania je zrejmé, že chce s dopravným prostriedkom z miesta odísť.

§ 56

Použitie zastavovacieho pásu alebo iných prostriedkov na násilné zastavenie dopravného prostriedku

(1) Policajt je oprávnený použiť zastavovací pás alebo iné prostriedky na násilné zastavenie dopravného prostriedku, ktorého vodič po opakovanej výzve alebo na znamenie dané podľa osobitných predpisov²⁴⁾ nezastaví a ak je

- a) bezohľadnou jazdou vážne ohrozený život, zdravie alebo majetok,
- b) dôvodné podozrenie, že sa v dopravnom prostriedku prepravujú páchatelia úmyselných trestných činov, hľadané osoby, zbrane, strelivo, výbušniny, omamné a psychotropné látky a jedy, veci pochádzajúce z trestnej činnosti alebo súvisiace s trestnou činnosťou,
- c) zrejmé, že sa pokúsi o násilné vniknutie do strážených objektov lebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) dôvodné podozrenie, že sa pokúsi o násilný prechod štátnych hraníc.

(2) Iným prostriedkom podľa odseku 1 sa rozumie najmä služobné vozidlo, povoz alebo stavebné mechanizmy.

§ 57

Použitie špeciálnej vodnej striekačky

Špeciálnu vodnú striekačku môžu policajti použiť na rozptýlenie účastníkov podujatia za podmienok uvedených v § 54.

§ 58

Použitie zásahovej výbušky

Policajt je oprávnený použiť zásahovú výbušku proti nebezpečnému páchatelovi v uzavretom priestore, ktorý sa na výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt.

§ 59

Použitie úderu strelnou zbraňou

Policajt je oprávnený použiť úder strelnou zbraňou v nutnej obrane,²⁵⁾ spravidla pri zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať iným spôsobom.

§ 60**Použitie hrozby zbraňou a varovného výstrelu do vzduchu**

Policajt je oprávnený použiť hrozbu zbraňou a varovný výstrel do vzduchu, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak vyzvaná osoba neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude nasledovať,
- b) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal, dodal do väzby alebo do výkonu trestu odňatia slobody osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- c) zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- e) zabránil úteku prenasledovanej alebo stráženej osoby, ak má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,
- f) zabránil násilnému prekročeniu štátnej hranice.

§ 61**Použitie zbrane**

(1) Policajt je oprávnený použiť zbraň iba

- a) v nutnej obrane²⁵⁾ a krajnej núdzi,²⁶⁾
- b) ak sa nebezpečný páchatel, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt,
- c) ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho služobného zákroku,
- d) aby zamedzil útek nebezpečného páchatela, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,
- e) ak osoba, proti ktorej sa použila hrozba zbraňou alebo varovný výstrel do vzduchu, neuposlúchne výzvu policajta smerujúcu na zaistenie bezpečnosti inej alebo jeho vlastnej osoby,
- f) ak nemožno inak zadržať dopravný prostriedok, ktorého vodič bezohľadnou jazdou vážne ohrozuje život a zdravie osôb a na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov²⁴⁾ nezastaví,
- g) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,
- h) aby zneškodnil zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb,
- i) aby v bezprostrednom priestore štátnych hraníc prinútil zastaviť dopravný prostriedok, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov²⁴⁾ nezastaví.

(2) Zbraňou podľa odseku 1 a § 50 ods. 1 písm. m) sa rozumie strelná a bodná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.

(3) Pred použitím zbrane je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitá zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je policajt povinný použiť tiež varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu do vzduchu môže policajt upustiť len v prípade, keď je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby alebo vec neznesie odklad.

(4) Pri použití zbrane je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb a aby čo najviac šetril život osoby, proti ktorej zákrok smeruje.

§ 62**Špeciálne donucovacie prostriedky, špeciálne zbrane a ich použitie**

(1) Špeciálne donucovacie prostriedky a špeciálne zbrane sú:

- a) dočasne zneschopňujúce prostriedky,
- b) špeciálne vrhacie a úderné prostriedky, ak nemajú povahu zbrane,
- c) mechanické strelné zbrane,
- d) strelná zbraň s tlmičom zvuku,
- e) strelná zbraň so zariadením na osvetľovanie cieľa,
- f) špeciálne upravené strelné zbrane,
- g) špeciálne výbušné predmety a špeciálne nálože.

(2) Na použitie špeciálnych donucovacích prostriedkov a špeciálnych zbraní sa primerane vzťahujú ustanovenia § 50 ods. 3 a 4, § 51, § 59 až 61 a § 63 až 65.

Šiesty oddiel**Povinnosti policajta po použití donucovacích prostriedkov****§ 63**

Ak policajt zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť jej lekárske ošetrovanie.

§ 64

(1) Policajt je povinný neodkladne hlásiť svojmu nadriadenému každý služobný zákrok, pri ktorom použil donucovacie prostriedky.

(2) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je nadriadený povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku zistenia napíše úradný záznam.

(3) Ak policajt použije donucovacie prostriedky mimo miesta svojho služobného pôsobiska, ohlási ich použitie na najbližší útvar Policajného zboru. Na ďalší postup sa primerane vzťahuje odsek 2.

§ 65**Osobitné obmedzenia**

Pri služobnom zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a proti osobe mladšej ako 15 rokov je policajt oprávnený použiť z donucovacích prostriedkov iba hmaty, chvaty a putá. Ostatné donucovacie prostriedky je policajt oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo policajta alebo hrozí závažná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 66**Služobné zákroky a použitie donucovacích prostriedkov pod jednotným velením**

(1) Ak zakročujú policajti pod jednotným velením, rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov

za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov môže na mieste zákroku rozhodnúť aj nadriadený tohto veliteľa. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky alebo jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov musí byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(2) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov podľa odseku 1, alebo na jeho nadriadeného sa primerane vzťahujú ustanovenia § 63 a 64 ods. 1 a 2.

Služobné zákroky a použitie donucovacích prostriedkov policajtom v službe osobitného určenia

§ 67

(1) Policajt v službe osobitného určenia vykonáva služobné zákroky proti

- a) teroristom,
- b) únoscom osôb a dopravných prostriedkov,
- c) nebezpečným páchatelom organizovanej trestnej činnosti a páchatelom úmyselných obzvlášť závažných trestných činov.¹⁸⁾

(2) Policajta v službe osobitného určenia možno nasadiť aj na záchranné akcie, najmä pri živelných pohromách a katastrofách, veľkých dopravných nehodách a priemyselných haváriách.

(3) O nasadení policajtov v službe osobitného určenia rozhoduje prezident Policajného zboru.

§ 68

(1) Služobné zákroky policajtov v službe osobitného určenia sa vykonávajú pod priamym velením veliteľa zákroku.

(2) O použití donucovacích prostriedkov, špeciálnych donucovacích prostriedkov alebo špeciálnych zbraní pri služobných zázkrokoch rozhoduje veliteľ zákroku. Rozhodnutia veliteľa zákroku musia byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(3) Na veliteľa zákroku, ktorý rozhodol podľa odseku 2, a na jeho nadriadeného sa primerane vzťahujú ustanovenia § 63 a 64 ods. 1 a 2.

(4) Ak je to nutné v záujme osobnej bezpečnosti policajtov v službe osobitného určenia a osôb im blízkych,⁹⁾ sú oprávnení použiť pri služobnom zákroku ochranné kukly. O použití ochranných kukiel rozhoduje veliteľ zákroku.

ŠTVRTÁ HLAVA INFORMAČNÉ SYSTÉMY POLICAJNÉHO ZBORU

§ 69

(1) Policajný zbor v rozsahu svojich úloh vytvára a prevádzkuje informačné systémy, v ktorých zhromažďuje, uchováva a využíva informácie o skutočnostiach a osobách, ktoré majú priamu súvislosť s plnením úloh Policajného zboru.

(2) Policajný zbor je povinný zabezpečiť ochranu údajov uchovávaných v informačných systémoch pred vyzradením, zneužitím, poškodením alebo zničením.

(3) Ak údaje uchovávané v informačných systémoch Policajného zboru už nie sú na plnenie ustanovených úloh potrebné alebo ak je na to iný zákonný dôvod, Policajný zbor je povinný tieto údaje zničiť alebo uložiť tak, aby sa zabránil každému prístupu k nim, s výnimkou súdu.

(4) Na informačné systémy podľa tohto zákona sa nevzťahujú ustanovenia osobitných predpisov.²⁷⁾

PIATA HLAVA

POVOLÁVANIE VOJAKOV NA PLNENIE ÚLOH POLICAJNÉHO ZBORU

§ 70

(1) Vláda môže na nevyhnutný čas vyčleniť vojakov v činnnej službe do podriadenosti Policajného zboru, ak jeho sily a prostriedky nebudú postačovať na zabezpečenie ochrany štátnych hraníc, strážených objektov a verejného poriadku.

(2) Na vojakov v činnnej službe povolaných podľa odseku 1 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 8 až 14, § 17 až 20, § 22, § 23, § 26 až 28, § 33 ods. 1, § 34, § 50 až 61, § 63 až 66 a § 80 tohto zákona. Podrobnosti ustanoví Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 71

Vojaci v činnnej službe povolaní podľa § 70 ods. 1 preukazujú príslušnosť na plnenie úloh Policajného zboru svojou vojenskou rovnošatou a vonkajším označením „POLÍCIA“.

ŠIESTA HLAVA

VZŤAHY POLICAJNÉHO ZBORU K ŠTÁTNYM ORGÁNOM, OBCIAM, PRÁVNICKÝM A FYZICKÝM OSOBÁM

§ 72

Každý má právo obracať sa na policajtov a útvary Policajného zboru so žiadosťou o pomoc. Policajti a útvary Policajného zboru sú povinné v rozsahu tohto zákona pomoc poskytnúť.

§ 73

Útvary Policajného zboru poskytujú ochranu osobám povereným výkonom rozhodnutia súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu obce v prípadoch, ak tieto osoby z dôvodu ohrozenia života alebo zdravia nemôžu výkon rozhodnutia uskutočniť a ak o poskytnutie tejto ochrany písomne požiadal príslušný orgán alebo súdny exekútor.⁴⁾

§ 74

(1) Ak nie je obec schopná zabezpečiť verejný poriadok v obci vlastnými silami a prostriedkami, môže požiadať o pomoc útvar Policajného zboru. Útvar Policajného zboru je povinný v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

(2) Policajný zbor a obecná polícia vo veciach verejného poriadku a v obecných veciach verejného poriadku²⁸⁾ spolupracujú.

§ 75

(1) Ak vznikne bezprostredné nebezpečenstvo porušenia verejného poriadku, ktoré nemôže byť odstránené silami a prostriedkami príslušných orgánov, Policajný zbor je povinný zúčastniť sa na odvrátení tohto nebezpečenstva. Činnosť Policajného zboru sa v takomto prípade obmedzí na vykonanie nevyhnutných opatrení.

(2) Ak nevyhnutné opatrenia podľa odseku 1 boli vykonané bez vedomia príslušného orgánu,

Policajný zbor je povinný okamžite vyznameniť tento orgán o vykonaných nevyhnutných opatreniach.

§ 76

(1) Útvary Policajného zboru sú oprávnené pri plnení svojich úloh požadovať od štátnych orgánov, obcí, právnických a fyzických osôb podklady a informácie.

(2) Štátne orgány, obce, právnické a fyzické osoby sú povinné požadované podklady a informácie neodkladne poskytnúť, ak im v tom nebránia dôvody ustanovené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(3) Policajný zbor môže takto získané podklady a informácie použiť len na plnenie svojich úloh a je povinný chrániť ich pred vyzradením.

(4) Útvary Policajného zboru upozorňujú štátne orgány, obce, právnické a fyzické osoby na skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich činnosti a môžu viesť k ohrozeniu alebo porušeniu verejného poriadku.

§ 77

Policajt je oprávnený v prípade nebezpečenstva bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Kto bol o túto pomoc požiadaný, je povinný ju poskytnúť; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby⁸⁾ alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti.

SIEDMA HLAVA NÁHRADA ŠKODY

§ 78

(1) Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc Policajnému zboru alebo policajtom na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(2) Ak došlo k ujme na zdraví alebo k smrti poškodeného, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

- a) patrí poškodenému popri nárokoch podľa pracovnoprávných predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie,
- b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávných predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Poškodenému sa uhradí aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Pritom sa uhradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu; ak to nie je možné alebo účelné, uhrádza sa škoda v peniazoch. Poškodenému sa môže priznať aj úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

(4) Štát uhradí aj škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou Policajnému zboru alebo policajtom.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené Policajným zborom alebo policajtmi v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania osoby alebo oprávneného zákroku policajta.

(6) Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

ÔSMA HLAVA SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 79

Minister môže povolať na plnenie úloh ministerstva policajtov.

§ 80

Povinnosť mlčanlivosti

(1) Policajti sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh Policajného zboru alebo v súvislosti s nimi a ktoré si v záujme právnických alebo fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Ak bola osoba poučená Policajným zborom alebo policajtom o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou alebo plnením úloh Policajného zboru, je povinná uloženú mlčanlivosť zachovávať. Povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré musia občania uviesť pri uplatňovaní svojich práv.

(3) Od povinnosti mlčanlivosti môže oslobodiť minister alebo prezident Policajného zboru.

(4) Policajta služby ochrany ústavných činiteľov možno zbaviť povinnosti mlčanlivosti o skutočnostiach, o ktorých sa počas výkonu služby dozvedel, len so súhlasom chránenej osoby alebo osoby, ktorej sa poskytla osobná ochrana.

§ 81

(1) Ak osobitný predpis neustanovuje inak, zakazuje sa fyzickým alebo právnickým osobám používať ústne vyhlásenie „Polícia“ a v písomnom styku, na rovnošatách alebo motorových vozidlách označenie „Policajný zbor“ alebo „Polícia“.

(2) To isté platí aj na používanie rovnošiat, ktoré by mohli byť zameniteľné s rovnošatou armády alebo ozbrojených zborov a na označovanie motorových vozidiel.

§ 82

Prechodné ustanovenia

(1) Ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Verejnej bezpečnosti alebo o príslušníkoch Zboru národnej bezpečnosti alebo Verejnej bezpečnosti, rozumie sa tým Policajný zbor alebo policajti.

(2) Ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Federálnom policajnom zbore, rozumie sa tým Policajný zbor.

§ 83

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb.;
2. zákon č. 384/1990 Zb. o vymedzení pôsobnosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vo

veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti v znení zákona č. 127/1992 Zb. a čl. I zákona č. 494/1992 Zb.;

3. zákon č. 333/1991 Zb. o Federálnom policajnom zbore a Zbore hradnej polície;
4. § 15 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 87/1964 Zb. o vodičských preukazoch.

§ 84 **Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1993.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 3) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch, zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov, zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení zákona č. 49/1990 Zb., zákon č. 123/1992 Zb. o pobyte cudzincov na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.
- 4) Napr. Trestný zákon, Občiansky súdny poriadok, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.
- 5) Zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb.
- 6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o súdoch a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z. z.
- 7) Zákon Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 490/1992 Zb.
- 8) § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- 9) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch, zákon č. 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia, zákon č. 123/1992 Zb. o pobyte cudzincov na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.
- 10) Zákon č. 123/1992 Zb. o pobyte cudzincov na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.
- 11) § 135 zákona č. 40/1964 Zb.
- 12) § 6 a 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
- 13) § 13 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 87/1964 Zb. o vodičských preukazoch v znení neskorších predpisov.
- 14) § 49 a 50 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
- 15) § 11 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.
- 16) Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 41/1984 Zb. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.
- 17) Vyhláška č. 145/1956 Ú. v. o premávke na cestách v znení neskorších predpisov.
- 18) § 41 ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb.
- 19) Zákon č. 60/1965 Zb. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.
- 20) Zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve.
- 21) Zákon Slovenskej národnej rady č. 315/1992 Zb. o verejných telovýchovných, športových a turistických podujatiach.
- 22) Zákon Slovenskej národnej rady č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.
- 23) Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách (pravidlá cestnej premávky) v znení neskorších predpisov.
- 24) Napr. vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb., vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 344/1991 Zb., ktorou sa vydáva Poriadok plavebnej bezpečnosti na vnútrozemských vodných cestách Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.
- 25) § 13 zákona č. 140/1961 Zb.
- 26) § 14 zákona č. 140/1961 Zb.
- 27) Zákon č. 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

28) Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii.

